

Гігієну праці при роботі з пестицидами і мінеральними добривами

Пестициди, якими користуються в сільському господарстві для боротьби з шкідниками і хворобами рослин і тварин, що належать до різних груп хімічних сполук (хлорорганічних, фосфорорганічних, карбамідових, препаратів міді, ціаніду та інших), застосовують на різних етапах сільськогосподарського виробництва, починаючи від підготовки насіння до висіву і до обприскування рослин у період їх вегетації. Пестициди можуть потрапляти в організм людини не тільки через дихальні шляхи, але й безпосередньо через неушкоджену шкіру і слизові оболонки очей, через травний канал. Деякі з них мають здатність накопичуватися в організмі і через тривалий період часу викликати хронічні отруєння. Потрапивши в організм, пестициди можуть уражати центральну нервову систему, печінку, нирки та інші внутрішні органи. Це треба знати і враховувати не тільки спеціалістам сільського господарства, які зобов'язані раціонально вирішувати питання конкретного застосування пестицидів на практиці, але і всім тим, хто працює з ними.

Серед профілактичних заходів важливе значення має недопущення до роботи з пестицидами осіб, які мають протипоказання за станом здоров'я. Це забезпечується проведенням попередніх медичних оглядів осіб, які повинні працювати з пестицидами незалежно від того, постійна ця робота чи тимчасова, сезонна. Тривалість роботи з пестицидами першого і другого класів небезпеки не повинна перевищувати 4 години, з іншими 6 годин за добу (із доробкою іншого часу робочого дня на операціях, не пов'язаних із застосуванням пестицидів). Так, до роботи з пестицидами не допускаються особи, що не досягли 18 років, вагітні і жінки, що годують. Не допускаються до роботи з пестицидами і на оброблені пестицидами площах діти шкільного віку.

До заходів медичного характеру належить також виявлення у працюючих з пестицидами початкових ознак, змін в організмі під їх впливом. З цією метою один раз на рік проводяться медичні огляди осіб, які постійно контактують з пестицидами. Зокрема, таким періодичним медичним оглядом підлягають ті с-г робітники, які виконують роботи з хімічними речовинами (наприклад: на складах пестицидів, тракторних обприскувачах, на приготуванні робочих розчинів пестицидів тощо), а також ті, хто працює на станціях захисту рослин, відповідно до Наказу МОЗ України № 246 від 21.05.2007 року «Про затвердження порядку проведення медичних оглядів працівників певних категорій».

До роботи з пестицидами допускаються особи, що пройшли медичний огляд, спеціальну підготовку та мають відповідні посвідчення, допуск та наряд на виконання робіт з пестицидами. Адміністрація підприємства (господарства) зобов'язана видавати засоби механізації, спеціальний одяг, спецвзуття, засоби захисту рук, органів дихання, зору. Особи, що контактують із пестицидами зобов'язані використовувати справні засоби індивідуального захисту (ЗІЗ), з урахуванням властивостей препаратів, які застосовуються. Добір ЗІЗ і контроль за правильністю їх використання забезпечують відповідальні за проведення робіт з пестицидами особи. Комплект ЗІЗ – спецодяг, спецвзуття, рукавиці,

захисні окуляри, респіратори або протигази повинні бути підібрані індивідуально та закріплені за кожним працюючим на весь період роботи. Засоби індивідуального захисту повинні зберігатися в індивідуальних шафах у спеціально виділеному сухому, чистому приміщенні, що добре провітрюється. Забороняється зберігати ЗІЗ в одному приміщенні з пестицидами, відносити додому, носити після роботи. Перед початком роботи з пестицидами у всіх складських приміщеннях і у вагонах необхідно організувати наскрізне провітрювання (не менше 30 хвилин) за допомогою відкривання дверних прорізів, вікон, люків. Повинні бути передбачені санітарно-побутові приміщення для працюючих (роздягальні, душові, туалет, а також кімната прийому їжі).

Під час перебування на складі забороняється – прийом їжі, пиття, паління; робота без спецодягу і ЗІЗ; присутність сторонніх осіб, не зайнятих безпосередньо роботою на складі.

Всі відомчі інструкції по виконанню будь-яких дій із пестицидами повинні ґрунтуватися на ДСП 8.8.1.2.001-98 «Транспортування, зберігання та застосування пестицидів у народному господарстві».

Головний страховий експерт з охорони праці

відділення ВД ФССНВ України

у Гайворонському районі

О. Загородній